

Día de la Provincia en el Valle de los Caídos

El sábado pasado se celebró, en el Valle de los Caídos, el día de la provincia de Castellón. Más de tres mil castellonenses estuvieron presentes en el funeral solemne que, en sufragio de los caídos de nuestra provincia, se celebró, por la mañana, en la Basílica de la Santa Cruz. Presidió el acto religioso el Gobernador Civil y Jefe Provincial del Movimiento, D. Juan Aizpurúa Azqueta, acompañado del Presidente de la Diputación, Sr. Al-

bella Redó, y demás autoridades y jerarquías de la provincia. Entre los asistentes y presididos por el Alcalde y Jefe Local, don Luis Franco Juan, estuvieron presentes, asimismo, sesenta y cuatro vinarocenses, que efectuaron el viaje en autocar.

Las autoridades de Castellón fueron recibidas a la puerta de la Basílica por el Abad del Monasterio, Padre Logendio, con quien pasaron, después, al interior del templo. En la misa, con-

celebrada, la escolanía de la Basílica interpretó diferentes composiciones religiosas.

Terminada la función religiosa, el Gobernador Civil de Castellón y el General de la Guardia Civil, Sr. Serra Algarra, depositaron, en la tumba de José Antonio, sobre la que aparecía ya una corona de flores, una nueva ofrenda de laurel. Por último, la señora de Aizpurúa y la Delegada Provincial de la Sección Femenina en Castellón, de-

positaron, sobre la misma lápida, las cinco rosas simbólicas.

Terminado el acto religioso y tras la visita a la Basílica y dependencias del Valle, la expedición vinarocense emprendió viaje de regreso con detenida visita a La Granja y Segovia, desde donde se trasladaron a nuestra ciudad, tras un feliz viaje, pero ambientado, en la jornada del domingo, por la lluvia pertinaz que no cesó hasta llegar a nuestra región.

OTRO PASO ADELANTE

Esta es la formación que actuó en Lérida con buen éxito. Suso, el temperamental y eficiente defensa, ha quedado fuera de combate. Cabe esperar que el Vinaroz C. de F. siga en plan avasallador y ascendiendo peldaños. Mañana tendrá que sortear un obstáculo terrible, pues el Manacor piensa redondear el partido del año, y de esta forma su adiós será menos amargo. El Vinaroz C. de F. tiene ante sí una papeleta no fácil. Nadie duda que los chicos de Sanjuán, mañana en Manacor, se batirán con generoso derroche de facultades físicas, pundonor y afán de victoria, a fin y efecto de no estropear esa incontestable recta final del torneo. Vale la pena un nuevo esfuerzo, en homenaje a la adicta hinchada vinarocense, que estará en vilo, pendiente del resultado de Manacor. — (Foto: Tavares.)

Mañana, MANACOR-VINAROZ

Tal como se presumía, el C. D. Europa ofreció tenaz resistencia y no salió vencido de antemano, ni muchísimo menos. Cosa ciertamente normal, pues el histórico conjunto de Gracia se jugaba, aquí, nada menos que su última baza para ver de meterse en la promoción. El gol que abrió el marcador le vino de perlas y le sirvió de estímulo para superarse y dar la campanada. El Vinaroz, que no está para concesiones, tuvo que esforzarse mucho para doblegar al crecido rival. En la segunda mitad, al fallar el cuadro mágico, tuvo que hacer equilibrios para evitar el empate, que hubiese sido amorfo para ambos. La victoria permitió avanzar posiciones en la tabla.

Mañana, último desplazamiento a las Baleares. Por contrincante el C. D. Manacor, farolillo rojo de la competición. Aunque sobre el papel el conjunto rojiblanco es víctima propiciatoria, a la hora de la verdad, nada de «perita en dulce». El Manacor, con jugadores de la cantera, jóvenes y con ansias de destacar, no dará tregua al Vinaroz. El equipo isleño querrá despedirse de la Tercera División con un triunfo sonado y se esforzará en batir a su calificado rival, tal vez como nunca. De acuerdo en ello. Ahora bien, el Vinaroz C. de F., que pondrá en la pelea un corazón así de grande y se pronunciará en el terreno de juego como si se tratase de una final, debe inclinar la balanza a su favor. Es comprensible que así sea, pues dispone de un conjunto más acoplado, con superior técnica y jugadores de más calidad. Confiamos en lo mejor. ANGEL GINER

Centre Excursionista Vinarós

CENTRE EXCURSIONISTA DE VINARÓS

EDITORIAL

Degut a la gran empenta que a donat la secció d'espeleologia i cara a un auto-perfeccionament completament necessari per a portar a cap uns projectes per a la pròxima campanya, es dedica el mes de maig quasi exclusivament a esta secció. D'altra banda, col·laborant amb l'Assemblea de Joventut, estem tramitant per a la «Setmana de Joventut» l'actuació de Pere Tàpies; una representació teatral, «Historias para ser contadas», d'un grup Independent; per als infantils, l'actuació dels Putxinellis GARIBALDIS; una introducció a l'espeleologia amb profusió de diapositives, i sobretot ALPATACO, grup Folk de la més pura tradició, compost per indis argentins, de Chile, Perú i Ecuador en número de vuit, amb tota mena d'instruments primitius.

PROGRAMA

Dia 1.—Pedrera de Vinarós.—Pràctiques de rappel.
Dia 5.—Avenc del Mas, 70 metres. Cervera.—Conjuntament amb el grup Espeleòleg d'Uldecona.
Dia 12.—Pràctiques de descens lliure.—Pont del Servol.
Dia 19.—Excursió a Ares, pintures rupestres.
Dia 23.—Intent de localitzà un avenc i una cova a la nostra Ermita.
Dia 26.—Avenc de Xivert.—Xivert, 68 metres.

CULTURALS

Dilluns.—Reunió de Junttes.
Dimarts.—Pràctica de nusos i segurs per al rappel.
Dimecres.—Estudi d'història.
Dijous.—Tema lliure.
Divendres.—Estudi d'història.

TORNADA FREDES - PANTA (2'30 hores)

Al voltant de les vuit, tothom estava en peu, fora feia un fret que pelava. Com havíem recollit té de roca a la pujada, escalfem els nostres cossos amb unes bones tasses. A les nou, motxilles al coll, estàvem de marxa.

Portàvem la intenció de fer espeleo, com sempre que toquem un poble, indaguem la coneixença d'avencs i coves per al nostre arxiu. Al bloc anem deu noves cavitats.

Deixem a l'esquerra la sendera que davalla al barranc de Salt i continuem en direcció Est. El camí, pedregós, està cobert de fòssils i ens emportem dos exemplars completament desconeguts per nosaltres. A la dreta, el mas d'en Pitxon; en front, a la fi d'un gran vall, les muntanyes de l'extrem Sud dels Ports, desprovistes de boscs. La sendera ens porta cap al massís que tenim a l'esquerra, on destacava dramàticament el Portell de l'Infern. Ens clavem entre dos cims, a més de 1.000 metres, i a la primera volta és troves de nassos amb la més maravellosa panoràmica de la travessia. La sendera sembla que s'ha fet lloc mossegant la roca; fins a l'altre costat, camines per una balma, on es veuen cavitats amb moltes formacions. No ens vàrem parar, perquè el vent s'ens enduia amb tal força que teníem que anar lligats a una corda. La sendera acabava amb un tallat quasi perpendicular fins al fons de la vall, que amb una tupidíssima vegetació tenia al seu extrem més llunyà la casa forestal, amb el camí per on nosaltres havíem pujat.

Pasem el Portell i sortim a una vall solejada i tranquil·la, de la que la monotonia seria la tònica general. Aquest costat del Portell tenia un gran forat en el més alt, que semblava ser molt fons. Ens pica el cuquet a uns quants de l'espeleologia i com portàvem l'equip no ens ho pensem dues vegades. El grup continua i quatre ens quedem. Deixem les motxilles a un costat del camí i amb l'equip posat comencem l'ascensió. Era un lloc molt escarpat i ens va dur 45 minuts el superar-lo. No vàrem tenir sort, allò no era més que un habitacle prehistòric d'uns vuit metres de llarg per tres d'ample. No estàvem acostumats a eixes cosses, així que donem un tom per els voltants i baixem.

Havíem perdut quasi hora i mitja, eren prop de 11'30. Decidim menjar un poc i emprendre una forta marxa fins al Pantà. La tornada no era gens pesada perquè tot era baixada, per el que podíem apretar el pas sense esgotar-nos. Estàvem a 970 metres, agafàvem les senderes que davallaven per l'esquerra. De seguit arribem a l'altre costat de Solà d'En Brull; terra roja i erma travessada per senderes que van a la Tenalla. De seguit pots contemplar, a l'esquerra, el Pont Foradat, i detrás, la Mola Aixada. S'havien acabat els pins, la vegetació era d'arbusts i de tant en tant alguna que altra carrasca. Arribem a l'estret de la Mola, petit barranc profundíssim, molt paregut a «l'Estret» del nostre Cervol. Després apareix als nostres ulls el Racó de Sant al fons del que dividem la pista de la Fou. La sendera per on caminàvem volta bruscament cap a la dreta, deixant de cop a l'abast dels teus ulls la majestuositat del Pantà. És un altra de les panoràmiques impresionants de la travessia.

Continuem deixant a la dreta els masos de Joan i Albella, i baixem a la pista que en deu minuts ens portaria al lloc on havien acampat els nostres companys. En arribar, ens anem a banyar-mos, mentre preparaven el dinar.

Després d'una bona parada, anem a visitar la cova del Drach, que amb les recients pluges estava plètica de vida i de bellesa. Practiquem també un poc de rappel, i cap a les set, ens ve a buscar la furgoneta, acabant amb eixos dies de llibertat, vida sana i comunitària, per a integrar-mos altra vegada en eixe complexe món que li és impossible viure sense complicacions, odís, rancúnies i absurditats.

SORTIDA CONJUNTA AMB EL C. R. C. D'ULLDECONA

Per segona vegada ens trovem amb els companys d'Uldecona a l'Ermita de la Pietat.

Aquesta vegada, però a estat positiva. Va ésser tot un matí de treball. Ens vàrem dividir en dos grups; uns continuaren l'exploració de la cova Bonica, i els altres ens iniciem a la topografia a la cova Sta. Malena. Construir el plànol de la cova és la primera cosa que s'ha de fer, i des de això l'esport té una finalitat; el camí es amplísim, arqueologia, biologia, geologia, hidrografia, etc.

Tot això és molt bonic; el difícil és crear un bon equip d'espeleòlegs, que és el mateix que tenir un bon grup d'amics amb serioses aficions espeleològiques. El treball és en equip, pel que la gent que'l té que constituir ha de reunir unes condi-

cions de sociabilitat prou agcentuades.

Després de dinar, vàrem buscar una bona pared per a fer pràctiques de rappel. No va ésser difícil; escollim una d'uns 25 m. amb els deu últims de caiguda lliure. Vàrem aprendre una nova manera de rappel, molt més còmode i ràpida de la que nosaltres utilitzàvem.

El dia se'ns va fer curt, però vàrem acabar molt satisfets d'haver donat un bon pas andavant, i més que res, per la confiança de que amb els nois d'Uldecona aprendríem moltes coses més.

—oO—

S'ha sorteiat la guitarra i el nombre premiat ha sigut el 2.478. El propietari pot passar, tots els dies de la setmana, de 8-10 hores, a recollir la guitarra.

A LA MORT DEL GLADIADOR

A la decadent Roma de Neron, el baix poble cridava, Pa i Circ!, la frase famosa que ha perdurat per damunt dels segles.

Els Gladiadors eren gents vingudes de totes bandes de l'Imperi, homes forts, àgils, sense país ni bandera, esclavitzats per un interès comú que no era el d'ells. Encara que també tenien en comú l'èxit, arribar a ésser l'As i actuar al Gran Circ de Roma. Eren el màxim espectacle; la gent... pagava per ells, apostava per ells, es barallava per ells; les dones dels poderosos els admiraven, i pot-ser quelcom més; les dones dels pobres els odiaven..., amb el deler del espectacle, robaven als seus homes el poc temps que tenien lliure i s'emportaven els pocs diners que tenien.

Aquell Gladiador va morir de sobte i al llit, de la forma més impròpia i incomprensible. La consternació va ésser total; els patrocinadors, els patricis, les seues dones i el baix poble, tots van acudir al sepeli. Els Gladiadors, companys del difunt, formaven al costat, i els patricis, componien el dol. Les planyíderes posaven tota la sinceritat possible en les seues lamentacions...; els patrocinadors pensaven en com restablir el buit, a qui contractarien i quant els costaria... El baix poble ho sentia amb tot el cor.

Neron, el poderós, el omnipotent, continuava impassible demanant jocs. Aquells cristians minoritaris, portadors d'una doctrina irritant, incomprensible i il·lògica, que convenia a uns, espantava a uns altres i deixava indiferent a la majoria, també tenien el cor sagnant...; a les massorres de Neron un dels seus companys havia estat mort..., per ell no hi havien flors ni planyíderes.

DE DIVULGACION

ESPELEOLOGIA

La espeleologia forma parte de un reducido grupo de actividades deportivas que por sus características, sus fines son científicos, a la vez que deportivos. Como es también el caso de otros deportes, como, por ejemplo, la escalada, que, además del esfuerzo físico desarrollado, comporta un extraordinario desarrollo psíquico, y el alpinismo que supone una fuente de conocimientos que rebasan el ámbito de la pura hazaña deportiva.

La afición a la espeleología ha crecido en todos los países hasta convertirse en una actividad deportiva con personalidad propia; su desarrollo ha sido espectacular en aquellos países que, por sus condiciones naturales, facilitan su práctica. En los Pirineos franco-españoles y los Alpes abundan grutas y cavernas de gran profundidad y extensión, siendo lugares asiduos para los más especializados espeleólogos.

La FEM, a la que pertenece la rama de espeleología, tiene por misión coordinar y aunar los trabajos y estudios, fruto del esfuerzo de los espeleólogos, editando boletines médico-científico-deportivos, mapas con la situación de las cavidades, así como el grado de dificultad que ofrecen. En este sentido, cualquier precaución es aconsejable, pues un espeleólogo debe saber, ante todo, cuál es su fondo físico y experiencia a la hora de explorar cualquier cavidad, preparación técnica y física, conocimiento de la cavidad, estado del tiempo, material..., todo es poco para prevenir los accidentes. No puede olvidarse de que, sólo en Francia, existen más de trescientas sociedades con cinco mil aficionados federados, a ellos se unen por desgracia "aficionados" en todo el sentido de la palabra, quienes, por su inexperiencia, pueden caer en las múltiples "trampas" de estas grutas: laberintos, oscuridad total, gases, falta de aire debido al alto porcentaje de humedad, simas...

La técnica de este deporte evoluciona, incidiendo en sus posibilidades. Los records de descensos caen día tras otro. En septiembre de 1970 dos submarinistas italianos exploraron la galería de Cala Ganone, situada en la costa oriental de la isla de Cerdeña. Esta galería constaba de 470 metros, impidiendo la continuación el agua. Los submarinistas continuaron su exploración hasta completar 1.080 metros. Los modernos equipos de que van dotados los espeleólogos han facilitado exploraciones imposibles años atrás.

Las grutas se alinean en cuatro grandes grupos: por su profundidad, SIMAS; por la longitud de sus galerías, CUEVAS; por sus paredes verticales, POZOS, y, finalmente, por la altitud en que están situadas. Hasta ahora entre las exploradas, la más profunda es la de PIERRE-SAINT-MARTIN, en el Pirineo francés, con 1.180 m. En España, la más profunda es la de Peña Blanca, con 760 m. La más larga se encuentra en EE. UU.: la FLINT RIDGE, con 117 Km., pero nuevas exploraciones prevén una longitud de 225 Km. En Europa, tenemos la de HOLLOCH, en Suiza, con 104 Km. En España, la más larga es PALOMERAS-OJO GUAREÑA, con 37 Km.

La gran dificultad para el descenso es la verticalidad de las paredes que hace obligado el uso de las escaleras metálicas (electrón). También aquí es la Pierre-Saint-Martin una de las más peligrosas, con sus 333 m. de caída libre. En cuanto a cráteres o cavidades situadas a mayor altura, destaca el RAKHIOT PK, situada en Cachemira, cordillera del Himalaya, a 6.660 m. En Europa, la más elevada se encuentra en los Pirineos españoles: es la MARBORE, con 3.030 m.

El indudable valor deportivo necesario para descender a una cavidad, no puede hacer olvidar que, en muchos casos, tal valor ha sido superado por los descubrimientos de tipo científico e histórico. En las grutas se han hallado restos de vida animal e incluso obras de arte, cuya importancia es capital para el conocimiento de civilizaciones ignoradas y desaparecidas.

J. M. LL. - CEV